

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Foghúy-utca
5. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, közgazdasági és furdögyi hetilap.

Feliról szerkesztő és kiadó: hajdusoboszlói
halmaji BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egyregegy évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzártá
pénteken délelőtt 11 órakor.

Hirdetések olcsó díjzabás mellett felvétetnek. Kovács Kálmán „Boesky”-könyvnyomdájában, Hajdusoboszló, I., Horthy Miklós-út 2. sz.

Eszmék csavarintása.

Sokat hallottunk a világháborús és a mostani háborús évek alatt arról, hogy Anglia, Franciaország és az Északamerikai Egyesült Államok magokat a nagy demokrácia államainak nevezik. Ez a kifejezés azt jelentené, hogy az államhatalom népuralmi. Szép kifejezés ez, mely azonban csak külső világításban mutatkozik ilyenek. Belseje azonban zürzavaros, penészgombákat, rejtélyeket rejt magában. Franciaország mostani szomorú sorsa megmutatta, hogy a nagy demokráciák hogyan dolgoztak barátilag egymás között is. A nagy demokrácia gyeplőtartója, Anglia, eddig mindenkor azon igyekezett, hogy a jelszavak örökös hangoztatása, sőt fokozása mellett, demokráta társainak pénz- és vér erejét kihasználja. Igért, uszított, zsarolt, Franciaország ennek itta meg a levét. Ezért a francia lelkiileg ugyan még most is demokráta, de az ugynevezett nagy demokráciái szervezetet ott hagyta, mert felkészült arra, Anglia a poros álláson hagyta Angliáért elhullottak legjobb fiait, összetört állami szervezete, elpusztult fényes hadserege, megszállás alá került területének háromnegyed része, éhezővé lett egész népe, kintpadra feszítettett a szabadság eszméiért rajongó lakossága.

Anglia a maga kényelme és ravasz számításai érdekében megengedte, hogy Franciaország rombadőljön és a francia nép saját országában koldusként tovább robotoljon. Ezenkívül ráadásul az a szégyenteljes állapot is előadta magát, hogy mikor a francia haderő már elvérzett és nagyobbik fele hadifogságba került, a magában tehetetlené vált francia népnek hadat üzent, ellenfelei közé sorolta s hadihajóinak át nem engedése miatt több gyarmati kikötőjét hajóhadával öszszelövelte. Itt volt Szíria esete is, hol támadólag lépett fel.

Ime ez az a testvéri „nagy demokrácia"! Furfangos lepel arra nézve, hogy a maga életét a mások bőrén tovább folytassa. Nagyszerű üzleti komédia, melynek „követel” oldala beláthatatlannak látszik.

Kiderült Angliáról, hogy a szovjetországi birodalommal is régóta folytatja kétszínű játékait. A demokrácia nagy lovagja a bolsevizmus vezérével lépett szövetségbe. Hej, de jó most a végső kétségbeesés pillanatában ez a szovjet-orosz barátság! Az „angyal” parolázása az ördöggel. Mentse meg a szov-

A nagy küzdelem.

Nem régen arról irtunk, hogy a balkáni háború győzelmes befejezésével a háború messzire eltávolodott tőlünk és így újból hozzáláthatunk belső problémáink megoldásának folytatásához. A gyakori meglepetéseket hozó európai háborús helyzet azonban hamarosan rácsafolt arra a megállapításunkra, hogy a háború messze távolodott tőlünk, mert a német-orosz összecsapás következtében közvetlenül északi határaink mellett dúl. A világtörténelemnek ez az újabb fordulata csak a be nem avatottak számára hozott meglepetést. Különböző jelek már régóta arra vallottak, hogy elkerülhetetlen a két, élesen szemben álló világnézetet valló hatalom összeütközése. Az elmúlt vasárnap történt német támadás elindulásakor Hitler vezér által kiadott kiáltvány és a szovjet-kormányhoz intézett jegyzék súlyos megállapításai fényt derítettek a szovjet kétszínű játékára és támadó szándékára. Hónapokon át összegyűjtött megcáfolhatatlan adatokból kiderült, hogy a németekkel kötött meg nem támadási és barátsági egyezmény óta is céltudatosan készül a szovjet az európai zavarok keltésére, az angolokkal együtt támogatva a szerb puccskormány németellenes akcióját, sőt ennek sikere esetén maga is támadásra készült a Balkán felől is Németország ellen. Általában a terhelő adatok egész sora bizonyítja, hogy csak a kedvező alkalomra várt ahhoz, hogy a hadbanálló német birodalom hátbatámadásával bolsevizálja egész Európát. Hónapok

óta 160 hadosztályt vonultatott fel a német birodalom ellen. Természetes, hogy az európai nagy háború győztese nem várhatta tétlenül, míg a vörös hadsereg csapása bekövetkezik, hanem mint már annyiszor a mostani háború során, a támadást megelőzve lecsapott a moszkvai cselzőkre. Amikor e sorokat írjuk, még csak három nap eredményeinek hézagos értesülései érkeztek el hozzánk, de már ezek is a szovjet-hadsereg egy részének, kétezer repülőgépnél, több száz harci repülőgépnél, több száz harci repülőgépnél és nagy orosz tömegek elpusztításáról számolnak be arról, hogy a szovjet arcvonal áttörése után a német gépesített csapatok mélyen bentjárnak szovjet területen. Ukrajnában és a leigázott balti államokban véres felkelések törtek ki és az ellenforradalmár litván csapatok elfoglalták Kaunaszt. Az olaszok, finnek, románok, szlovákok már együtt harcolnak Németországgal és a spanyolokkal élükön világszerte a menekült orosz ellenforradalmárokkal együtt önkéntes csapatok készülnek arra, hogy támogassák azt a keresztshadjáratot, amely az Északi-Jegestengertől a Fekete-tengerig 2400 kilométeres fronton folyik és amely leszámol a világveszélyt jelentő bolsevizmussal. A háború tehát ismét viszatért északi határainkra és természetesen, hogy Magyarország ebben a küzdelemben hűségesen kitart nagy szövetségese mellett. A magyar kormány megszakitotta a szovjettel a diplomáciai viszonyt és különböző intézkedéseket tett, így elrendelte a honi légvédelmi riadókészültséget és a teljes elsőbbséget. Magyarország, amely már elszenvedte 1919-ben a vörös ura-

lom átkát és ellene Horthy Miklós fővezérével felvette a harcot, legmélyebb együttérzéssel helyesli a német lépést és bizik benne, hogy a nagy német sikereket megkoronázza a bolsevizmus kielégítése is, amellyel Hitler a világtörténelem legnagyobb eredményét éri el és az egész kulturvilág háláját érdemli ki.

Ezek mellett a gigászi események mellett természetesen eltörpülnek belső eseményeink, amelyeket azonban szintén nem hagyhatunk figyelmen kívül. Ezekben a napokban a képviselőház ülésében megbeszéltek a keresztet, annak szimbólumát, hogy itt keresztény szellemben folyik a munka. A miniszterelnök indítványára a Ház külön bizottságot küldött ki a törvényhozói összeférhetetlenség szabályozásának előkészítésére. A kormány és a többség szigorú intézkedésekre készül és ezzel a közvélemény régi kívánságát teljesíti. A Ház letárgyalta a kivételes hatalom meghosszabbításáról szóló javaslatot. A vitában minden oldalról hangoztatták, hogy a nemzet a legnagyobb együttérzéssel és lelkesedéssel kíséri a tengelyhatalmak küzdelmét a bolsevizmus ellen. A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy tovább kell menni a reformok terén. A kormány célja az, hogy a zsidókérdésben átmeneti rendezést érjen el az általános európai elintézésig.

Késik az aratás.

Amióta hullámzó buzatenger ringatózik a Kárpátok medencéjében, azóta iratlan törvényként mindig Péter-Pálkor kezdik az aratást. A természet rendje azonban valahogyan megingott. A tudósok véleménye szerint a Golf-áramlat iránya szenvedett törést. Ez okozza az eltolódást, mert Dél-Amerika keleti partjai mentén eddig szinte hatalmas meleg folyó víz keletkezett a tengerben, ahol ez a jól megfigyelhető mozgás valóságos áldássá vált, mert vitte az Egyenlítő sokszor kibírhatatlan forróságával meglángosított hőpölygő áradatot Közép-Amerika mellett egyre fel északra, majd eddig ismeretlen okból jobbra kanyarodott a tenger árja és párás, kellemes levegőjével kiegyenlítette annak a földrésznek egyébként kellemetlenül hűvös, sőt fagyos lehelését.

Emberemlékezet óta ez volt a helyzet, ami már a legutóbbi években kezdett megváltozni, majd a tavasz azután egészen megváltozott. Lehetséges, hogy csak átmeneti ez az állapot, de azzal is szá-

molnunk kell, hogy a jövőben így marad. Mivel az ember teljesen rabja az időjárásnak és a technika, a gép segítségével sem tud kiszabadulni az éghajlat következményei alól, mi is kénytelenek vagyunk alkalmazkodni. Az aratás nagy általánosságban ezalkalommal két-három hetet késik. Emiatt nincs okunk különös aggodalomra, mert a termés mennyiségére és minőségére az a körülmény nem lesz hatással.

A hivatalos termésjelentés azonban nem fedi azokat a várakozásokat, melyeket ehhez a gazdasági évhez fűztünk. A kalászosok közül a buza vetésterülete lényegesen kevesebb, mint máskor, ami az ár-és talajvíz következménye. A tavaszi vetések egy része még most kalászol. Gyenge közepes termést ígér. Rozsból valamivel jobb közepes mennyiségre számíthatunk. Az árpa jó közepes termést ígér, de a tavaszi árpából és zabból már csökkenteni kell igényeinket, mert csak közepes osztályzatot várhatunk belőle.

A kapások közül a kukorica sok helyen hiányosan kelt ki. A pötvetés ott igen biztató, ahol több esőt kapott, de máshol épen a sok talajvíz miatt maradt el. A burgonya már virágzik. A kerti vetemények jól indulnak, de tartós meleg nélkül csaldást fognak okozni. A különböző gazdasági növényekre is ugyanez a megállapítás érvényes.

A teljesség megköveteli, hogy a gazdasági szempontból ugyancsak nagy jelentőségű gyümölcsökről is megemlékezzünk. Kajszi-barackból egyes megyék jó közepes, mások meg gyenge közepes és gyenge terméssel kecsegtetnek. A cseresznye és meggy jó és közepes lesz az almával, körtével és dióval együtt. A szőlő virágzása is megkezdődött. Tartós melegre lenne szüksége. Feltűnően sok a szőlómoly és ilonca. Jégkárt is jelentettek.

Szükségesnek véltük részletesen felsorolni az egyes termények várható termését, mert így tudunk csak tiszta képet alkotni a helyzetéről. A hivatalos becslések sok évtizedes tapasztalatokon nyugosznak és feltétlenül megbízhatóak, mert ha jelentős eltérés mutatkozik az egyes vármegyékből érkezett vélemények között, akkor a közepes számításba.

Ezekből az tűnik ki, hogy aggodalomra egyáltalán nincs okunk. A föld megtermi, amire szükségünk van, sőt még feleslegünk is akad. Igaz ugyan, hogy a rendkívüli viszonyok miatt jelentősen többre lenne szükségünk, mert a magyar föld bőségesen szokta ontani az áldást, amit már el is várunk tőle. Ha a termés megérése, learatása, szüretelése késik is, az a néhány hét jelentéktelen, sőt talán még javunkra is válik, mert egyre inkább belemegyünk az „igazi” nyárba, melynek forró napsugara acélosítja meg buzánkat és érleli meg fáink gyümölcsét.

Eladó házasudvar

Elköltözés miatt jutányosan eladó műt mentén, a II. tized Horthy Miklós-ut 48. szám alatti 200 négyszögletes telekkel levő családi ház. Ugyanott eladó egy jó állapotban levő Singer-varrógép. Ertekezni lehet: Zöld Károly tulajdonossal, a helyszínen, vagy Kenézy-utca 25. szám alatti faterpen.

Leventenap Hajdusoboszlón.

A hajdusoboszlói Levente Egyesület folyó hó 15-én rendezte meg nagyszabású évzáró Levente-napját.

A kedvező időben lefolyt Leventenap a megjelent szépszámú közönség jelenlétében mind sport, mind anyagi tekintetben fényesen sikerült.

Az ünnepély a levente-apródok fogadalomtételével kezdődött. A katonás rendbe felállított apródok, Bánhidi Sándor hdgy, városi katonai parancsnok buzdító beszéde után letették a levente-esküüt.

Utána a leventék szépen sikerült zenés szabadgyakorlata következett Szelekovszky Ernő főoktató vezetésével, majd Peterman József oktató szakaszával zártrendű gyakorlatot mutatott be.

Ezután az e célra épített házból lángok csaptak fel, melynek eloltására a tüzoltó-leventék dr. Soós Ferenc tüzoltóparancsnok szakszerű vezetésével, motoros fecskendezővel azonnal a helyszínre vonultak és a tüzet rövid idő alatt szakszerű munkával eloltatták.

E szép és értékes szám után a gummi-ruhába öltözött gázmentesítő osztag, a gázzal fertőzött területek gázmentesítését mutatta be.

Ezt követte a kiváló levente-lövészek ballonvadászata, mely a közönség nagy tetszését érdemelte ki.

A lövészet után a talajtornász leventék vonultak fel Galánfi András főoktató vezetésével és igen ügyes akrobatikus mutatványaikkal gyönyörködtették a közönséget, majd gulacsoportra átalakulva, impozáns gulák alakításával, sűrű taps és éljenzések mellett a megjelent nagyszámú közönség teljes elismerését méltán kiérdemelte.

Egyszerre csak golyószóró löfegyverek, gránátok hangja mellett, megindult a leventék harcszerű gyakorlata Keresztury Sándor főoktató vezetésével, melyben a leventék a korszerű fegyverek használata mellett bemutatták az évi értékes, eddig még nem látott munkájuk eredményét, ami a közönség lelkes tetszésével találkozott.

A rádiótávírást.

Ha valamely korszerű haderő nagy tetteiről beszélünk, nem felejtkezhetünk meg az illető haderő rádiótávírászairól. Ezek a hradókatónak nélkülözhetetlen eszközei a vezetésnek. Szolgálatuk parancsok, helyzetjelentések vételére és adására, valamint az ellenséges hradás lehallgatására, esetleg zavarására terjed ki.

Készülékeik mellett az éter hullámain külön harcokat vívnak és fáradságos munkával teljesítik kötelességüket, akárcsak a nyílt csatákon harcok bajtársaik.

Munkájuk a vezetés hadművelési tervének megvalósítását teszi lehetővé. Sokszor az egész harcászati vezetés eredményessége egy-egy rádiótávírástól függ. Ugyanis sok esetben a rádióon kívül más összeköttetés nem áll rendelkezésre. Pl. A távbeszélő vezetéket az ellenség szétlőtte, a jelentő motorkerékpárosok nem találnak járható utat, valamint más hradó eszköz alkalmazására nincs mód.

Már békében is igen magas követelményeknek kell eleget tenniük. Nagy és fáradságos munkával sajátítják el az adó, vevő és rejtjelző készülékek kezelését, nem kevésbé a morse jelek kifogástalan adását és bevését.

Majd sor került a sportversenyekre, mely az alábbi eredményeket hozta:

I. Lövészet: III. korcs.: 1. Csirkés B., 2. Gencsi A., 3. Csajkos G., 4. Oláh Sándor, 5. Szép Dezső. II. korcs.: 1. Kigyós József, 2. Kósa L., 3. Borbély K., 4. Somogyi M., 5. Raskó J.

II. 100 m. futás: III. korcs.: 1. Beke B., 2. Széles J., 3. Aufferber Gy. II. korcs.: 1. Pálfi F., 2. Molnár S., 3. Kircsi.

III. 400 m. futás: 1. Krec Imre, 2. Aufferber Gy., 3. Pálfi F.

60 m. gyorsfutás: 1. Pap Lajos, 2. Sánta L., 3. Domokos P.

IV. Mezei futás 3 km.: 1. Bartha I., 2. Cseke J., 3. Bodnár I., 4. Szabó G.

V. Kerékpár: 1. Szilágyi J., 2. K. Kovács I., 3. Dede S., 4. Kovács J.

VI. Súlydobás: III. korcs.: 1. Kerekes Fülöp, 2. Kerekes L., 3. Csirkés B. II. korcs.: 1. Fazekas S., 2. Pálfi F., 3. Vince J.

VII. Gránátobás: III. korcs.: 1. Csombordi Károly, 2. Juhász P., 3. Tar I. II. korcs.: 1. Csirkés E., 2. Zagyva M., 3. Szondi S.

VIII. Magasugrás: 1. Ládi S., 2. Beke B., 3. Pálfi F.

IX. Távolugrás: 1. Molnár S., 2. Széles J., 3. Beke B.

Az egyes atlétikai számok között a levente zenekar szórakoztatta a közönséget. A sportszámok után az I. és II. körzet csapatai futball-mérkőzést játszott, mely a II. körzet 2:1-es győzelmével végződött.

A verseny befejeztével a győztes leventék megjutalmazása következett. A díjakat a győzteseknek dr. Márton Gábor polgármester hazafiasságra, további kitaró munkára buzdító beszéd után kiosztotta.

A verseny sikeréhez nagyban hozzájárult a város közönségének sport-szeretete, mely gazdag sportdíjak ajándékozásában nyilvánult meg, akiknek nagylelkű adományaikért ezután mond hálás köszönetet a Levente Egyesület.

A szépen sikerült Levente-nap a Himnusz hangjai mellett ért véget.

Méltányolni azonban a rádiótávírást felelősségteljes munkáját csak az képes, aki tudja, hogy a készülékek igen kis hibás kezelése mellett, nedves erdő, közel fekvő vasutvonal vagy magasfeszültségű vezeték, az egész rádióösszeköttetést megbéníthatja, vagy egy-két tévesen vett morse jel — egy igen kis rejtjelző hiba — az egész hívóváltást érthetlenné teszi.

A jelenlegi háború győzelmes csatáiban a siker kivívásában a hradó csapat is derekasan vette ki részét. Fegyvelmezt és jól kiképzett katonák teljesítették szolgálatot a rádió készülékek mellett.

Eladó házasudvar

Az V. tized Kölcsey-utca 24. szám alatt — a gyógyfürdő közelében — 185 négyszögletes egy szoba, konyha és két udvarra nyíló, melléképületből és baromfiólakból álló házasudvar eladó. Ertekezni lehet: Tóth János hadirokkant tulajdonossal, a helyszínen.

Üzlethelyiség

műhelynek is azonnalra kiadó a Högyes-utca 16. szám alatt. Ertekezni lehet: Stahler Dániel megbízottjával, Grósz Imrével, Kigyó-utca 2. sz.

A Családvédelmi Alap munkája.

Az Országos Népi és Családvédelmi Alap 60 millió pengős keretben végez igen nagy szociális munkát. Gazdasági uton természetben juttatott kölcsönökkel, a megsegítettek munkájának bekapcsolásával teremti meg az erkölcsileg egészséges, de anyagiakban szűkölködő sokgyermekes magyar családok megélhetését. A költségvetési keret külön gondoskodott a keleti és erdélyi országrészek szociális szükségletének kielégítéséről.

A már meglévő gyermekvédelmi intézmények fenntartására 14 millió pengő jut. A társadalmi és szociális intézmények másfélmillió pengőt kapnak s a Szociális Felügyelőség személyi és dologi kiadásai összesen 1 millió pengőbe kerülnek. Hatmillió pengő jut a sokgyermekes, mezőgazdasággal foglalkozó családok intézményes támogatására s összesen 37 és félmillió pengő áll rendelkezésre a szorosabb értelemben vett családvédelmi munkásság költségeinek biztosítására.

A 37 millióból ötezer kertesi családi ház épül s 4 millió pengő értékben kapnak haszonállatot az arra érdemesek, fél millió pengő értékben pedig apró háziállatot.

Szociális és közgazdasági szempontból egyaránt nagy jelentősége van annak, hogy a téli hónapokban munkanélküli lakosság háziiparának megteremtésére és fejlesztésére 2,5 millió pengőt fordítanak s emellett 1 millió pengővel segíti az Alap elő a sokgyermekes falusi családok földhözjutását.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Junius 29-én, vasárnap: 4, 6, 8 és 10 órákor és **30-án, hétfőn:** 7 és 9 órákor: A legújabb nagy magyar film Budapesttel egyidőben: **Beata és az ördög.** Főszerepben: Páger Antal, Szörényi Éva, Vaszary Piri. **Horthy induló** kisfilm és **Hiradó.**

Julius 1-én, kedden: 7 és 9 órákor: Az idei szezon nagy cowboy filmje: **Az arany hiénái.** Érdekes, feszítő és izgalmas. Kisfilm kísérelővel.

Julius 2-án, szerdán: 7 és 9 órákor: Jó magyar vigjáték! 2 óras kacagás: **Cserebere.** Főszereplői: Szilassy László, Bordy Bella, Kiss Manyi, Latabár Kálmán stb. **A munka akrobatái** kisfilm és **Ufa hradó.**

Julius 3-án, csütörtökön: 7 és 9 órákor: Csak 16 éven felülieknek! **Postamester.** Kísérő műsorul: **Hiradó.**

Jul. 4-5-én, pénteken és szombaton: 7 és 9 órákor: Oriási fantasztikus film, a „Bagdadi tolvaj” testvérfilmje: **A két hold völgye** (Ahol az emberek 500 évig élnek). Csodálatos felvételek, felejthetetlen élmény. Főszerepben: Robert Colmann.

Jóminőségű

száraz lucernát veszünk: **Palackozó.**

FÜRDŐKÖZLEMÉNYEK.

Írja: VERESS BÉLA.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő, vagy Hajduszoboszló Gyógyfürdő.

Sokszor látjuk, hogy fürdőnk „Hajduszoboszló Gyógyfürdő”-nek írják, holott ez az elnevezés helytelen, mert nem fedti a valóságot. Tegyük hozzá, hogy sajnós és hogy becsülésünk szerint legalább egy évszázadnak kell még eltelnie, hogy fürdőnknek a „Hajduszoboszló Gyógyfürdő” elnevezést adhassuk.

A helyes megjelölés jelenleg ugyanis: „Hajduszoboszlói Gyógyfürdő”. A fürdő Hajduszoboszlón van, tehát „hajduszoboszlói”. Nem pedig Hajduszoboszló maga a gyógyfürdő, s így fürdőnk Hajduszoboszló Gyógyfürdőnek nem nevezhető!

Hajduszoboszló Gyógyfürdő elnevezés akkor lesz használható, ha az egész város fürdőjellegűtől magára, olyanformán, hogy ott minden ház, minden üzlet, minden létesítmény stb. a fürdő ügyét szolgálja. Ez pedig úgy-e bár soká fog bekövetkezni? Talán egy évszázadba is belekerül.

Rövidesen megkezdődik Hajduszoboszlón a harmadik kincstári mélyfürás. A karcsu, szépen megépített furótorony már ott áll az állomás mellett. Hiába kongat-

tuk meg idejében a vészharangot, a mélyfürás mégis csak az állomás mellett, hőforrásainktól cca. 2,5 km. távolságban lesz. Jövő fejlődésünk lehetőségének egy kis darabja szakadt le rólunk — úgy érezzük — mert nem a mi kezelésünkben lesznek az összes hőforrások, amelyek pedig Hajduszoboszló áldott talajából fakadnak. Nem mi leszünk kizárólagos kitermelői és felhasználói a hajduszoboszlói föld kincseinek...

Nehéz feladat lesz, vagy talán már most nem is lesz lehetséges, úgy billenteni a mérleget, hogy az némi részben javunkra is mutasson. Erély és határozott fellépés kellene hozzá. Ha a földgáz értékesítése nemzetgazdasági jelentőséggel bír, úgy országos érdek az új fürás forróvizének felhasználása is. És pedig olyan célra, amely Hajduszoboszló város közönségének javát szolgálja. Itt fog végigfolyni a cca. 80 fokos forróvíz Hajduszoboszló határában s az nem szolgálhat mást, csak e város közönségét. Ha a gázt már el is viszik tőlünk, az új hőforrások egész Európában egyedülálló összetételű gyógyvize itt fog maradni és csakis a miénk lehet.

Nincs többé fájós láb ha egyszer felkeresi Radics

gyógycipész, ki a gyógycipővel és gyógybetétivel elnyerte az egészségügyi világkiállításon az érdemkeresztet, nagyanyai és dícsérő oklevelet s a világ minden részéről elismert oklevelekkel halmozta el: **Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 20. Telefon: 135-414.** 3 beteg levelezőlap hírvására személyesen a helyszínre utazom.

„Jobbra hajtás”.

Mire kell vigyázni, hogy könnyen megszokjuk a jobbra hajtást?

Sokan azt képzik, hogy a jobbrahajtás bevezetése nem jelent mást, mint minden mozgás az ellenkező oldalon történik majd az utcákon, mint ahogy eddig történt. A gyakorlatban azonban ez mégsem ilyen egyszerű. Az új közlekedési irány bevezetését ugyanis meg kell szokni. Ez pedig nem megy azonnal. A megszokást nagyban elősegíti, ha tudjuk, hogy mire kell általában ügyelni.

Az utakon megváltoznak a menetirányok. Kerékpárok, szekerék, kocsik, gépkocsik autóbuszok az utat jobboldalán fognak haladni. Ha valamely járművel kiszállásra, beszállásra, vagy rakodásra meg kell állni, ezentúl az utca jobb oldalán kell várakozni, ha meg elindulnak, vigyázatos-ságból éppen ellenkezőleg balfelé kell tekinteni, nem közlekedik-e más valami jármű mögöttünk? Keresztezéseknél először balra nézünk, kanyarodónál természetesen a másik uton is jobb oldalra kell áthajtani, mindig arra kell gondolni, hogy más járművek is jobbra közlekednek és jobb oldalra kanyarodnak. Ha előzni akarunk egy lassabban haladó járművet, ezentúl balra kell azt kikerülni. A lassan haladó szekeres, vagy teherautó vezető tehát a szabályos figyelemzetetés — gépkocsiknál dudálást — hallva, azt várhatja, hogy balfelől előzi meg a sebesebb jármű.

Mindez egyszerű, ha a kocsis, vagy a motorvezető éber és figyelmes. Egyetlen főszabály van, amit be kell tartani, de azt aztán mindig és pontosan: mindig az utat

jobboldalán kell haladni, még akkor is, ha az egész belátható utrés szabad előttünk. Csakis így lehet megelőzni a zavarokat és baleseteket. Szekereken, kocsikon célszerű átülni a bak balfelére, hogy ezzel is az új közlekedési rendre szorítsuk figyelmünket. Számos autó kormányzerkezete baloldalon van s az ilyen gépkocsik vezetői máris előnyt élveznek. Mindig az a leghelyesebb ugyanis, ha a jármű vezetője menetirány szerint az utat középhez közelebb eső oldalról kormányozza a kocsiját.

Vasutaknál kevés változás lesz, mert a legtöbb vasut egyvágányú s ma is épügy haladnak rajta a vonatok mindkét irányban, mint ezután. Áll ez a vidéki városok legtöbb villamosvasútjára is. Egyedül Szegednek és Debrecennek van kétvágányú villamosa. A két vágányú villamosvonalakon természetesen ellenkező irányú lesz majd a forgalom, de a MÁV. kettősvágányú pályán nem lesz módosítás, hiszen a vasúti vágányok a közúti forgalmat nem zavarják (pl. eddig a hegyeshalmi vonalon jobb, a miskolci vonalon balmenet van). Sorompóknál és vasúti átjáróknál viszont „Vigyázz, ha jön a vonat” tábla ezentúl jobb oldalán lesz.

Annál több újdonság fogadja majd a közlekedőt az országutakon: valamennyi jelzőtábla ugyanis úgy áll az utak mentén, hogy a közlekedési irány szerint jól látható legyen. Most tehát a bal oldalon. Július 6-tól kezdve azon-

ban jobbfelé haladnak a járművek és emiatt az összes közlekedési tábla, utcatábla, előjelző, irányjelző, vezetőtábla átkerül a jobb oldalra. Csak a km-kövek meg néhány elágazást mutató jelzés marad régi helyén. A rengeteg táblát természetesen fokozatosan helyezik át mindenütt. Már az áttérés előtt sok helyen találkozunk majd jobb oldalon álló feliratokkal. Ez már annak érdekében történik, hogy július 6-ra mindenütt új helyen várja a tábla az utak közönségét, nehogy félreértés származzon. (Természetesen, ahol egyelőre még a balra hajtás marad érvényben, ott a táblák is régi helyükön maradnak novemberig.)

A vidéki városok villamos vasutjainak új megállóhelyeit, ugyancsak néhány ezirányú közlekedésre berendezett utcának jövő sorsát már mindenütt kijelölték. Nem minden egyirányú közlekedésű utcában történik változás! A tervbe vett helyi változásokról mindenütt tájékoztatják a helyi lakosságot, úgy hogy a nagyközönségnek majd csak pontosan ügyelni kell az új jelzésekre: az új szabályok betartása esetén még a nagyforgalmú városokban sem lesz fennakadás.

A gépkocsi tulajdonosokat és vezetőket különösen érdeklő fontos tudnivaló: amely az 1941. évi július 6. napjától november haváig még balra hajtási elv szerint közlekedő budapest-vidéki körzetet érinti fel, a KMAC. a Touring Club és a KÖGE útján fogják ingyen megkapni! Ez az intézkedés megkönnyíti a jobb és bal irányú közlekedés metszéspontjánál való eligazodást.

Kalács.

Megnyugtató és örvendetes mértékben mutatkozik meg az utóbbi hónapok során is a magyar társadalom fegyelmessége. Ma a nemzetközi háborus viszonyok hullámai minket sem kerülnek el s az okszerű anyaggyártás, a készletek helyes elosztása, szükségessé tett több olyan kényszerintézkedést, amely bizony szűkebb keretek közé szorítja a mindennapok életét. Az áru és élelmiszer-adagolás egyaránt bizonyos korlátok közé került és e rendelkezéseket közönségünk nyugalommal, megértéssel fogadta és fogadja.

Nem volt különösebb panasz a kukoricás kenyér rendszeresítésekor, zokszó nélkül mondtunk le a zsemlyéről és most a kalácsütési tilalom sem kelt elkeseredést. Közönségünk tudja, hogy a gyenge termés az elemi csapások, a haza-ért terület kiosztottsága, honvédségünk többszöri részleges mozgósítása, oly mértékben vette igénybe a készleteket, hogy határozott intézkedésekkel kell az igazságos elosztást biztosítani. Különben is e téren ma is nálunk a legjobb a helyzet. A szomszéd államokban már hosszú idő óta sokkal radikálisabb megszorítások vannak érvényben s a magyar közellátás még e megszorítások mellett is mindenképpen kielégítő.

A közellátási miniszter legújabb rendelete, amelynek értelmében további intézkedésig tilos a kelt tészta készített kalács, sütemény-félék sütése és forgalombahozatala, azt a célt szolgálja, hogy az új termésig biztosítani lehessen a meglévő készletek igazságos elosz-

tását. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy egyes vidékeken különösebb akadály nélkül lehetett mindezekhez hozzájutni, míg másutt átmeneti fennakadásokat tapasztalhattunk. Ezen segít a rendelet s egyöntetűvé teszi az ország ellátását kenyérmagvakban az új termés betakarításáig.

A szociális igazság parancsai hívták életre ezt a rendeletet. A készletek az előbb felsorolt és közismert okok következtében nem tulságosan nagyok. Az időjárás irányíthatatlan szeszélye négy-hat héttel tolta ki az aratás idejét — a méltányos, minden jogos igényt kielégítő helyes elosztás elve követelte ezt a, voltaképpen nem nagy lemondást kívánó intézkedést.

A lemondás súlya nem nagy, annál nagyobb az a nemzeti érdek, amit ekként a kormányzat és a nemzet megértése szolgál. Természetes hát, hogy megértéssel fogadja a közvélemény a kormányintézkedéseket, amelyekről tudja, hogy egyrészt átmeneti jellegűek, másrészt egyetemes magyar szociális és közgazdasági célokat szolgálnak!

Déli bájos dal.

Hajduság, Nagyunság, Tiszavidék,
[Nyírség,
Magyarabb föld náluk, a világon
[sincs még!
Hortobágyi pusztá híres délibábjá,
Ki csak egyszer látta, — hú szívébe
[zárja!

Akit pedig ott szült anyja e világra,
Ott is mult el boldog gyermekifjúsága;
Szüntelen gondol e szép, napfényes
[tájra
S népét, földjét sirig — szeretettel
[áldja!
CEGLÉDY ANTI.

794—1941. sz.

Értesítés.

Közlöm a város közönségével, hogy 1941. július 6-ától kezdve, az uttesteken nem annak menetirány szerinti baloldalán, hanem a menetirány szerinti jobboldalán kell haladni.

Ennek megfelelően f. év július 6-ától kezdve mindenféle járművet (kocsit, gépjárműveket, szekeret, kerékpárt, traktort, cséplőgépet, kézikocsit, targoncát) az uttest jobboldalán kell hajtani, vezetni, tolni. Ugyancsak jobboldalon kell hajtani a szabadon hajtott állatokat.

A jobboldali közlekedésre való áttéréssel kapcsolatban szembejövő járműnek jobbra kell kitérni, járművet pedig csak balra szabad előzni.

Utkeresztezéseknél és uttorkolatoknál a vezetőknek az irányjelzésre fokozott gondot kell fordítaniok.

Irányváltozás esetén jobbra, a belső kisívben, balra pedig a külső nagyívben kell bekanyarodni.

Különösen ügyelni kell arra, hogy irányváltozás esetén, továbbra is az ut jobboldalán kell haladni.

A baleseteknek lehető elkerülése végett, felhívom a járművezetőket, hogy amíg a jobbra haladásba bele nem szoknak, járműveiket igen nagy figyelemmel és lecsökkentett sebességgel vezessék, hajtásák.

Hajduszoboszló, 1941. évi június hó 24-én.

A kapitányság vezetője:
Nagy Gyula sk.,
m. kir. rendőrkapitány.

Hirdessen a „Független Hajduság”-ban.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor prédikál Demjén Ferenc lelkész, délután 3 órakor Loós András segédlelkész.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A református egyház iskolaszéke Demjén Ferenc lelkész, h. iskolaszéki elnök elnöklété alatt ma délelőtt 11 órakor a lelkészi irodában gyűlést tart. Az iskolaszéki gyűlés tárgysorozatán időszaki iskolai ügyek szerepelnek.

— **A hajduszoboszlói Vöröskereszt fiók** dr. Szabó Zoltán városi főjegyző elnöklétével június 24-én igen népes közgyűlést tartott. Vitéz Kiss István alezredes, földesi földbirtokos, mint a vármegyei Vöröskereszt intézmény vezetője ismertette annak szükségét, hogy ápolónői tanfolyamot kell szervezni Hajduszoboszlón is, ami meg is lesz nem-sokára. Nagyvonalú lelkes beszéde után dr. Egyed Jánosné társelnök szavaival végződött a közgyűlés, amely dr. Szabó Zoltán elnök szavaival ért véget.

— **Megerősítették a tiszacsegei lelkészválasztást.** A tiszántúli ref. egyházkerület közigazgatási bírósága a tiszacsegei ref. lelkészválasztást június 26-iki ülésében megerősítette. E lelkészi állásra febr. 11-én Fehér János helybeli ref. segédlelkészt választották meg.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Zakar Gábor — Zakar János tkpénztári igazgató fia — a helybeli társadalom fiatal szimpatikus tagja, az elmúlt héten Budapesten letette — szép sikerrel — az egyesített ügyvéd-bírói vizsgát. A szép sikerhez gratulálunk és az újdonsült ügyvédnek gyakorlata megkezdése alkalmából sok szerencsét kívánunk.

— **Katonai kitüntetés.** A Kormányzó ur Cseke Endre m. kir. honvéd ejtőernyős hadnagyot — Cseke Gábor ref. igazgató-tanító fiát — a délvégi visszafoglalása alkalmával kifejtett vitézségéért hadidisztingményes bronz Signum Laudissal, a hadiírem szalagján, a kardokkal, tüntette ki. A kitüntetés alkalmából Cseke Gábor igazgatótanítót sokan keresték fel jókívánásokkal. A megérdemelt kitüntetéshez Cseke Endre m. kir. honvéd ejtőernyős hadnagynak mi is őszinte szívvvel gratulálunk.

— **Vizmentesítési beszámoló.** Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a következő tájékoztatást adta ki az országban folyó vizmentesítési munkákról: A június 9-től 15-ig terjedő héten az esős időjárás következtében újabb 13,800 kat. hold került víz alá. Az említett héten 29,800 kat. holdat vizmentesítettünk és ezzel a vízkárt szenvedő területek 267,400 kat. holdra csökkentek az előző heti 283,400 holddal szemben.

— **Elhalasztott felavatás.** Az IPOK bánomkerti gyógyházának felavatását július 7-ről a közbejött német és szovjetország háborús események következtében távolabbi időpontra elhalasztották. A gyógyházba történt beutalások július 5-től érvényesek.

Aratásra már most szerezzé be italáru szükségletét! Bor, rum, törköly és gyümölcspálinka a már közismert jó minőségben, a legelőnyösebb áron szerezhető be: **Földi Imre** fűszer- és italáru kereskedésében, Hajduszoboszló, II., Török-domb-utca 12. (Hajdu-u. sarok.) Mindenkor FÖLDI italt igyunk! FÖLDI ital minőségét jelent!

— **Hitler vezér** a szovjet orosz fenyegetések további erősödését nem várva, június 22-én hadainak parancsot adott az orosz tartományokba való bevonulásra. Az elmúlt hat nap alatt bámulatos előretörést tettek a német hadak. Délen Románia és Németország egyesített hadserege lépte át a besszarábiai határt. Északon a finnek léptek hadba. A németek eddig mintegy másfél ezer orosz hadirepülőgépet pusztítottak el. Litvánia népe lerázta az orosz igát. Csernovicót, Lemberget, Vlnát elfoglalták a németek. Magyarország területére több orosz hadirepülő betört. Kassán a szovjet gépek bombái 20 embert megöltek, 58-at megsebesítettek. Erre a szigorú légvédelmi készültséget nálunk is elrendelték s a magyar kormány az orosz szovjettel szemben országunkat hadbanállónak jelentette ki. A magyar országgyűlés ezt tudomásul vette. Az óriási arányú offenzívában Olaszország egyelőre egy millió katonával vesz részt. A szemben álló felek hadait 8—8 millióra becsülik. Anglia és az egyesült északamerikai köztársaság a szovjettel tartanak. A német sikerek egyre erősödnek. Magyarország a diplomáciai viszonyt a szovjettel megszakította.

— **Bányásznyugbér.** A magyar bányamunkásság régi és jogos kívánásait váltja valóra az a rendelettervezet, amellyel a kormány a miniszterelnök programjához hiven, rendezti a bányamunkásság nyugbérét. A rendelettervezet az eddigi tíz évet négy évre szállította le, vagyis a jövőben csak 200 munkahét szükséges a rokkantsági nyugbér eléréséhez. Az öregségi nyugbér igényléséhez 400 munkahét, vagyis körülbelül nyolc esztendő kell. Igen nagyjelentőségű ez a rendelkezés az özvegyi járadék szempontjából is, mert arra az igény már négy év után megnyílik. A járadék összege a befizetett járulékhöz igazodik olyképen, hogy minden bányai munkás ugyanolyan nyugbérszolgáltatásban részesül, mint aminőt a MABI. folyósít a magántisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak. A családvédelmi szempontok jelentős figyelembevételét mutatja az a tény, hogy a bányász-munkások minden gyermek után járadékuk 5 százalékának megfelelő gyermekpótlékot kapnak. Az öregségi nyugbért megkapják azok az altisztek is, akik hatvanadik életévüket betöltötték és 25 évet töltöttek földalatti munkával. Az iparügyi kormányzat a nyugbérrendezéssel együtt egységes munkarendszabályt is készített, hogy a különböző bányavidékek közt a munkaszerveződéseknel tapasztalható különbségeket megszüntessék.

Eladó a III. tized Hunyady-utca 13. szám alatti házasudvar. Értekezni lehet: Forgó Ferenc tulajdonossal, a helyszínen.

10,903—1941.

Hirdetmény.

A m. kir. minisztérium rendelete értelmében élő diófát a tulajdonosa csakis a saját házi, vagy gazdasági szükségletének fedezésére vághat ki. Más célra való kivágáshoz a kertészeti felügyelőségek, állami faiskolák stb. engedélyre szükséges.

Tíznel több élő diófa kivágására bármely esetben csak a földművelésügyi miniszter adhat engedélyt.

Hajduszoboszló, 1941. június 8.

Dr. Márton Gábor polgármester.

— Anyakönyvi hírek.

Házasság kihirdetések: Oláh Ferenc és Paládi Regina, Szakács Elek és Sárközi Mária, Pongó Antal és Sándor Etelka, Szőke Bernát és Putnoki Zsófia, Elek Károly és Botos Margit, Bakos László és Nagy Ilona. — Házasságot kötöttek: Kakucsi János és Király Margit, Pecze János és Balla Erzsébet, Szoboszlai Sándor és Györfi Ágnes, Kerekes Imre és Árva Róza, Berkovics Zoltán és Gottesman Ilona. — Születések: Cseh Gábor leánya Mária-Irén, Takács János leánya Róza, Dóró Imre leánya Erzsébet, Molnár Mihály fia László, Csiszár Károly fia Miklós, Berecz Gábor leánya Julianna. — Halálozások: B. Tóth Lidia 46 éves, özv. Tischler Jakabné Katz Eszter 93 éves, Kurucz Pál 65 éves, Kálmán János 64 éves, Balla Pál 74 éves.

— **Kalácsütés tilalom.** A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében tilos a keltésziából készített kalács és süteményfélék készítése és forgalombahozatala. Erre az intézkedésre az adott okot, hogy a készletek meglehetősen csökkentek s az új termésség, ami öt-hat hét múlva kerül a piacra, csak ekként lehetett a közellátást megfelelően biztosítani. E kényszerű rendszabályokra a szomszéd államokban már régen sor került s nálunk azért is indokolt a személye után a kalács sütésének megtiltása, hogy az eddig tapasztalható igazságtalanságok megszűnjenek. Az ország egyes részein ugyanis személyt, kalácsot egyaránt forgalombahoztak, másutt viszont egyáltalában nem lehetett kapni. Az igazságos elosztás elve követelte tehát ezt a kényszerintézkedést, amelyet megnyugvással, fegyelmelzeten fogad a magyar közvélemény.

— **Telepítések a Bácskában.** 13,500 csángót, 1300 családos vitézt és több ezer derék földműves munkás családot telepített a magyar kormány már eddig is a Bácskába. Hajduszoboszlóról hét családos vitéz került a Bácskába. A telepítés tovább folyik.

Csinosan butorozott különbejárta szoba egy-két személy részére kiadó. Megtekinthető: Kigó-utca 1. sz.

— Vetőmagvak fémzárólása.

A rostos és olajos vetőmagvak fémzárólására vonatkozóan a földművelésügyi miniszter szabályzatot adott ki, melyben megjelöli a fémzárólásra illetékes intézményeket és megállapítja a fémzárólás feltételeit, módjait és díjait. A fémzárólás nem kötelező, hanem a termelő gazdák kívánságára történik. A fémzár az illető vetőmagtétel minősége ellenőrzésének igazolása lévén, már eddig is nagyon sok termelő vette saját érdekében ezt a lehetőséget igénybe. A most kiadott szabályzat az egyes intézmények eljárását egyöntetűsíti és jórészt az eddig kialakult gyakorlatot tartja fenn. A répmagvak fémzárólására vonatkozóan a földművelésügyi minisztériumnak az eddigi rendeletet módosító újabb rendelkezése jelent meg, mely a fémzárólhatóság alsó határát lejjebb szállítja és a fémzárolt répmagvak kisebb csomagokban részletezését szabályozza. Ezzel lehetővé válik, hogy olyan takarmányrépa-vetőmag tétel is forgalombahozható legyenek megfelelő árengedmény mellett, melyek eddig a fennálló rendelkezések értelmében forgalombahozhatók nem voltak.

— Textil-hulladékok gyűjtése.

Jelentős honvédelmi és gazdasági érdek szükségessé teszi a textil hulladék gyűjtését. A gyűjtést Hajduszoboszlón a leventék végzik, házról-házra járva. A gyűjtés mindennemű textilhulladékra kiterjed (gyapjú, gyapott, selyem, műselyem, vászon, kötél, ponyva, zsák, stb.). A gyűjtött hulladékba az elkorhadt és elporladt, szemétnék tekintendő, valamint neves hulladék nem keverhető bele. A gyűjtő leventék az átadónak, ha arra igényt tart, a hulladék minden kilogrammjáért osztályozás nélkül nyomban 20 fillért fizetnek ki. A gyűjtés folyó évi július elején kezdődik meg, kérjük a háziasszonyokat, hogy akkorára gyűjtsék össze a hulladékot és fogadják szívesen az érte kopogtató leventéket.

— **A Falu Gazdaszövetség közgyűlése.** A Falu Gazdaszövetség évi közgyűlését Mayer János titkos tanácsos elnöklétével tartotta meg. Az elnök közölte, hogy az agrárszövetkezetekkel kötött megállapodás lehetővé teszi a szövetkezetekkel benső kapcsolatok és szoros együttműködés kiépítését, amelynek igen nagy jelentősége van. A közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben megállapítják, hogy a falusi lakosság általános helyzete nem kedvező. A közgyűlés arra kérte a kormányt, hogy a termés zavartalanul történjen, biztositása érdekében ne mulasszon el könnyítéseket életbeléptetni ott, ahol erre mód és alkalom kínálkozik. Emellett kérték a kormányt, hogy a szociális szempontok érvényrejutatása céljából megindított kormányzati tevékenységet terjessze ki a falusi élet egész területére és kövessen el mindent a társadalmi összhang megteremtésére. A közgyűlés a szövetség védnökévé választotta Bárdossy László miniszterelnököt és báró Bánffy Dániel földművelésügyi minisztert, a szövetség helyettes elnöke pedig dr. Schandl Károly és Wünsch Frigyes dr.

— **A vásárlási könyv ellenőrzése.** Az Országos Közellátási Hivatal ellenőrzési osztálya rendszeresen ellenőrzi a kereskedők eladásait abból a szempontból, hogy az egyes közszükségleti cikkek kiszolgáltatásakor szabályszerűen bevezetik-e az árut a fogyasztó vásárlási könyvébe. Az ellenőrzés során megállapították, hogy sok kereskedő vásárlási könyv nélkül is adott el olyan árut, amelyet csak vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett volna szabad kiszolgáltatni. Ezzel kapcsolatban több kereskedő ellen megindították a kihágási eljárást. Az ellenőrzés során az ellenőrző közegek sok esetben azt is tapasztalták, hogy egyes kereskedők férfi vásárlási könyvére női rendeltetési árut és nő részére kiállított vásárlási könyvre férfi vagy gyermekruházati cikkeket szolgáltatottak ki. A rendelet errenézve a kereskedők kötelességévé teszi, hogy a rendes kereskedő gondosságával ügyeljenek arra, hogy a fogyasztó részére csak a közvetlen fogyasztás szükségletének megfelelő és a rendkívüli viszonyok által indokolt mennyiségben szolgáltatassák ki a közszükségleti cikkeket.

— Erdei facsemeték kiosztása.

A földművelésügyi miniszter az alföldi erdők, fasorok, fapasztták és faszportok telepítésére, továbbá az ország bármely részén levő kopár és vízmosásos területek beerdősítésére 1941. őszén és 1942. tavaszán az állami csemetekertekből nagymennyiségű erdei csemetékot oszt ki. Az ősziket július végéig, a tavaszikat október végéig lehet az erdőigazgatóságnál igényelni.